

**Posudek
na diplomovou práci**

"Evoluce myšlenky trvalé udržitelnosti ve společenských vědách"

Zuzana Raušová, FFUK Praha, katedra kulturologie

Text práce na téměř sedmdesáti stranách analyzuje ideu trvale udržitelného rozvoje z hlediska osvícenství, moderny, konce optimismu a nastupující ekologické krize až po současnou globalizaci. To je jedna rovina, můžeme říci historická, sama o sobě poměrně ambiciózní. Druhou rovinou je reflexe rodících se idejí trvale udržitelného rozvoje ve filosofii osvícenství (Descartes, Komenský, Kant) a dále reflexe ekologické krize v sociologii, filozofii a environmentalismu. Logicky třetí rovinou práce je analýza samotného termínu trvale udržitelného rozvoje a jeho ekologické, ekonomické a sociologické kořeny a historický přehled dosažených milníků trvale udržitelného rozvoje až po současnost.

Možná se nepodařilo tyto dvě roviny práce zřetelně oddělit, ale to nic neubírá na vnitřní konzistenci textu, a dovolím si říci na „příběhu“ trvale udržitelného rozvoje.

Každá práce podobného charakteru, zabývající se velmi frekventovaným termínem, se musí vyhnout úskalí výčtu notoricky známých faktů, jen seřazených za sebou, bez jakékoli souvislosti. Jsem přesvědčen, že to se autorce Zuzaně Raušové podařilo v nečekané míře. Její hledání souvislostí a přitom konzistence „příběhu“ svědčí o poctivé práci s literaturou, jejímu porozumění a celkovému zájmu o zvolené téma. To mohu potvrdit i jako vedoucí práce při konzultacích, které objevovaly další souvislosti a nečekané otázky, které idea a praxe trvale udržitelného rozvoje v západních zemích (severních zemích jak je označuje autorka) provokuje.

Práce je psána kultivovaným jazykem, autorka dle mého názoru prokazuje široký přehled v environmentální orientované filosofii a sociologii, včetně současných světových a domácích autorů.

K práci mám jednu otázku: V kapitole Konzumerismus – jeden z úhlavních nepřátel trvale udržitelného rozvoje – je uváděn E. Kohák, Kenneth Boulding. V sociologii však existuje přímo empirický pokus měřit stupně post-konzumních hodnot a postojů. Je zde podle autorky přímá souvislost a inspirace termínem trvale udržitelný rozvoj?

Osobně oceňuji orientaci v současné debatě o trvale udržitelném rozvoji (sustainable development), která není jednoduchá, (viz počátek posudku) a vyžaduje dobré porozumění anglicky psané literatuře i technické dovednosti orientace na Web of Science například. Zde vždy stačilo jen napovědět a cestu a zdroje a především souvislosti již autorka našla sama.

Za předloženou vícerozměrnou analýzou ideje trvalé udržitelnosti v diplomové práci Zuzany Raušové se skrývá, podle mého názoru, velmi solidní úsilí a výsledky, která splňují požadavky kladené na diplomové práce.

Závěrem:

Kritické zhodnocení předkládané diplomové práce a další připomínky budou samozřejmě předmětem oponentského posudku. Jako vedoucí diplomové práce Zuzany Raušové "Evoluce myšlenky trvalé udržitelnosti ve společenských vědách" tuto práci doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích ~~24.12.2008~~ 24.2.2009

PhDr. Miloslav Lapka, CSc.

Ústav systémové biologie a ekologie v.v.i. AVČR

Katedra kulturologie FFUK Praha